

Hvor ble det av folkemeningen?

Endret forslag til reguleringsplan for Bjørvika under betegnelsen ”**Barcode**”, som åpner for høyhus opp til 22 etasjer, ble på reglementert vis forelagt Oslos befolkning til uttalelse ved høring/offentlig ettersyn 06.11.06 – 06.12.06. Dette er et riktig prinsipp som gir befolkningen dens demokratiske mulighet til å delta i noe så viktig som utformingen av deres egen by. For politikerne er det den rettesnoren de kan få for som folkevalgte å kunne bygge en by som innbyggerne er tjent med.

Denne gang gjaldt det de endelig frigitte områdene mot sjøen som folk hadde store forventninger til for almen bruk og tilgjengelighet, eiet som de er av stat og kommune. Med Barcode-reguleringen og dens fastlåste utbyggingsvolum ville alle planer om fjordbyen ødelegges. Og Oslos befolkning viste sin våkenhet og interesse ved å delta i høringen og sendte inn **32.000 protestunderskrifter mot høyhus i Bjørvika**. Dette ble betegnet som et rekordresultat i høringssammenheng og skulle være svar tydelig nok til Oslo kommune. Uttalelser i den senere tid fra ledende politikere med avgjørende innflytelse i beslutningsprosessen tyder imidlertid på at de 32 000 protestunderskriftene har blitt borte på veien fra Plan- og bygningsetaten til Rådhuset. I denne situasjonen kan det være nyttig å repetere litt om hva den offentlige høringen innebar og hva den utløste.

Den omfattende nytt forslag til reguleringsplan for felt B11 – B13 med betegnelsen Barcode som alternativ til den vedtatte reguleringsplanen fra 2003 med betegnelsen Karré.

Foruten de 32 000 mail-protestene kom det inn over 800 skriftlige protestene sendt direkte til Plan- og bygningsetaten.

Mail-aksjonen ble igangsatt og ledet av Vala Bjørnsson. Stor takk til henne for det. Den gikk under parolen:

Redd Fjordbyen Oslo - Stopp Bjørvikamuren

Foruten signaturliste inneholdt den rubrikk for kommentarer som ble benyttet i stor utstrekning, og vi tar her med et lite utvalg av uttalelsene:

”Stopp byggingen av høyblokker i Bjørvika!”

”Det er nesten ufattelig at noen kan klemme ut en så fantasiisk dårlig ide som å mure byen inne fra fjorden! Oslo er omringet av åser og fjorden er åpningen ut. Den må holdes åpen.”

”Fjorden for alle og ikke for de få!”

”Som gammel byutvikler og ansvarlig for det første Bjørvikaprojektet, er det vondt å se hvordan en av de største utviklingsmulighetene for Oslo noen gang, blir skuslet bort, og gjort til noe negativt, et monument over senmodernismens dårligste sider,”

” Flott med underskriftsliste! Det kan da bare være byråkrater og arkitekter som tror på at den såkalte ”Barcode-løsningen” borger for lys og luft mot fjorden! Dette er den reneste galskap, tøv og tull. Få det stoppet øyeblikkelig så byen vår ligger vakker og luftig mot fjorden. Vi er jo en sjøfartsnasjon for svingende! Ikke steng fjorden ute og innbyggerne inne.”

”Ikke ødelegg Oslos karakter for evig og alltid. Den er unik i dag. La kommende generasjoner få oppleve denne atmosfæren også!”

”Lag friluftsområder med park og tilgang til sjøen for alle!”

Som i denne siste uttalelsen var det mange som uttalte seg om hele Bjørvika-reguleringen, og det er egentlig ikke noe å undres over slik som den var presentert i media.

Her et bilde fra Dagbladets bildeserie fra Bjørvika:

Noen og enhver kan bli skremt ved å se en slik plan fra ansvarlige byplanleggere på bruk av de endelig frigitte havneområdene i fjordbyen Oslo, Norges hovedstad. Området mellom Operaen og Middelalderparken er proppet fullt av kontorblokker helt ned mot sjøen. Her hvor vi endelig skulle få oppleve et havnemiljø i Oslo med brygger, båter og sjøboder. Og i Operaens nærhet, i all fall noe som hadde med kultur å gjøre, som f. eks kunstgallerier og utstillinger. Og den lenge etterlengtede fjordbyparken som byen mangler. Hvor skulle den være om ikke her? Hele Oslos befolkning trenger et pusterom ved sjøen med identitet til byens særpreg som gammel havneby.

Utestengningen av hele Middelalderbyen der den ligger som Oslos historiske vugge et stenkast fra sjøen (Viken) er også noe man må gni seg i øynene over. Kan det være sant at byplanlegging i vår tid kan være så respektløs?

Som nevnt utløste det ”offentlige ettersynet” en rekord i høringsammenheng som Plan og bygningsetaten aldri hadde sett maken til. Her fra et oppslag i Aftenposten:

Legg også merke til statsministerens uttalelse om ikke å la ambisjonene om høy utnyttelsesgrad ødelegge for folket!

Støtter ny Bjørvika-plan

Jens Stoltenberg.

Endringsplanene er godt nytt for statsminister Jens Stoltenberg (Ap). I går tok han opp operaproblematikken på et medlemsmøte i Oslo Arbeiderparti. Med alle pengene staten har brukt på operaen og omlegging av veien i ny senketunnel, mente han det blir for dumt om det nye praktbygget nå skal glemmes bort.

– Det er en meget vakker bygning, og det holder ikke bare å se den fra sjøen. Folk må få se den fra land også. Oslo kommune må sørge for dette og ikke la ambisjonen om en høy utnyttelsesgrad av området ødelegge for folket.

Høringsrekord

Plan- og bygningssetaten drukner i høringsuttalelser om høyhusrekken. Av de 768 brevene som er registrert, kommer 737 fra privatpersoner.

Mange av brevene er likelydende protester.

– Det er tydelig at det har vært en aksjon på gang i tillegg til den på Internett, sier informasjonssjef Dagny Gärtner Hovig. I sine syv år i etaten har hun aldri opplevd maken til respons på en høringssak.

– Vi vet jo at store byutviklingssaker skaper engasjement. Men vi var ikke forberedt på dette.

Det er en snau uke siden høringsfristen gikk ut. Saksbehandlerne leser nå uttalelser på spreng, og satser på å ha en anbe-

faling til politikerne på nyåret.

– Vi leser og kommenterer alle uttalelsene, og de vil også følge saken slik at politikerne kan lese dem, sier Gärtner Hovig, som fortsatt venter på flere uttalelser, blant annet fra Riksantikvaren.

I bunken av svar ligger blant annet uttalelser fra fylkesmannen, to bydeler, ni velforeninger og borettslag og en rekke kommunale og statlige etater.

Se også kommentar, side 2

«Vi vet jo at store byutviklingssaker skaper engasjement. Men vi var ikke forberedt på dette»

Dagny Gärtner Hovig, informasjonssjef i Plan- og bygningssetaten

Et annet oppslag i Aftenposten viser til en Gallup foretatt for å etterprøve gehalten i proteststormen. Den viste at 71 % av Oslos innbyggere stemte nei til "Bjørvikamur" og 10 % ja. Allikevel mener vi at den offentlige høringen er det som de beslutningstagende myndigheter må holde seg til. Galluper gir en pekepinn, men kan være tendensiøse alt etter hvordan spørsmålene stilles.

Oslo sier nei til Bjørvikamur

For 10 % Mot 71 %

Ingen oppfatning 19 %

Mølingen er foretatt av Norsk Respons i desember 2006. Antall spurte 801. © Aftenposten

Men byrådsleder Erling Lae (H) vil ikke uten videre forkaste planene.

– Vi kan ikke si: Å, en meningsmåling! Da velter vi hele planen» Erling Lae (H)

«Vi kan ikke si: Å, en meningsmåling! Da velter vi hele planen» Erling Lae (H)

Syv av ti i Oslo er imot høybyggene i Bjørvika. Det skyldes manglende informasjon, mener byrådsleder Erling Lae (H).

WILDE LINDGAARD
Politeoppnøret mot høyhusplanene i Bjørvika øker i styrke. I løpet av uken har nærmere 30 000 mennesker signert oppropet mot de såkalte Barcodebyggene. Men motstanden omfattar langt flere. Ifølge en meningsmåling Norsk Respons har laget for Aften denne uken, eter hele syv av ti nei. Bare én av ti støtter planene, mens to av ti ikke har noen oppfatning.

Forlaget er noe mer populært i de yngre aldersgruppene, mens de over 60 år er mest negative. Motstanden er aller størst i Grønndalen, men er ellers jevnt fordelt over hele byen. Også de politiske skillelinjene er visket ut: RVs og Venstres velgere er mest kritiske. Men i samtlige partier er skepsisen massiv.

Jubler
Vala Bjørnsson startet den antihasserte underskriftskampanjen.

Gamle Oslo krever timeout
Bydelspolitikere i Gamle Oslo ber hystyret se på hele reguleringsplanen for Bjørvika på nytt.

Bydel Gamle Oslo er Bjørvikas nærmeste nabo. Så langt har bydelspolitikernes vært foreholdvis positive til planene i

planen, sier Lae, som tror mye av motstanden skyldes at folk har fått ensidig informasjon. – Slik debatten har vært, er det ikke så rart folk protesterer. Hadde jeg bare lest Dagbladet, ville jeg også skrevet under.

Han tror mange vil få et mer positivt syn når de skjønner at byggene skal være omgitt av å skape åpenhet og unngå en sammenhengende mur.

– Er det ikke utrogsomt å avfeie motstanden med at folk har misforstått?

– Jeg behøver ikke folk. Men de har fått for ensidig informasjon. Både planmyndigheter og politikere har kommunisert altfor dårlig. Det vil vi prøve å rette opp, blant annet ved å lage bedre illustrasjoner.

Lae foreslår likevel at han vil lytte til protestene.

– De er ikke helligt at vi må bygge 23 etasjer. Jeg er ingen høyhusilhenger i utgangspunktet. Men vi må ta diskusjonen ut fra riktig informasjon.

– Ulykkelig situasjon
Aps byrådsleder kandidat, Rune Gerhardsen, tror ikke motstanden bygger på feil informasjon.

– Folk har overhodet ikke misforstått, og jeg er ikke forbausent over resultatet, sier Gerhardsen, som selv stillet da han så det første bygget reise seg.

– Dette er en ulykkelig situasjon hvor de økonomiske avtalene har tatt overhånd. Når offentlige selskaper handler med hverandre, burde vi spurt hva vi har lyst til å bygge, ikke hva vi har råd til.

– Hva har ikke nå?

– Nå er det helt nødvendig å ta en timeout og rose ned.

Blant annet at bydeler og volmer blir så massive at vi må få uttrykke vår bekymring.

– Det er flere ting bydelspolitikere vil ha behandlet på nytt. Blant annet ønsker de maks byggehøyder på tolv etasjer i Barcode, bedre sikr fra gatene på Grønland mot sør og en snarere start på etasjer på 12.

Agge Skarvli (SV).

Her bør vi merke oss uttrykket **mur**, som har blitt det store tilbakevendende temaet i debatten.

Planleggerne og noen politikere mente at hvis befolkningen bare forsto at Barcode ikke ville bli en mur, så ville de forandre mening. Og mye merkelig er forsøkt forklart for å få bort denne "misforståelsen". Etter protestaksjonen gikk byrådsleder Erling Lae i tenkeboksen ved juletider og lovte at han skulle komme tilbake med en gave til byens befolkning. I juli kom han tilbake og forklarte at han hadde funnet ut at Barcode ikke ville bli en mur, men et stakitt. Dermed skulle alt folket være tilfreds, og Barcode kunne bli uforandret. Her et utsnitt av "stakittet"

Hvem vil forresten ha et 350 meter langt og opp til 67 meter høyt stakitt foran utsikten sin. Barcode heter forresten på norsk "strekkekode", som jo ser ut som et stakitt. Her er strekkoden plassert under en prøveplassering av ballonger som var hengt opp for å vise de riktige høydene for Barcodebebyggelsen. De var nok for avslørende og ble fjernet ganske fort.

Diskusjonen om hvor mye man skal kunne se gjennom Barcodebebyggelsen er i grunnen helt overflødig, for det er jo ikke det saken dreier seg om. Det er for eller imot en lang

høyhusrekke plassert helt feil i Oslo som er saken. Dessuten var dette med gjennomsynet grundig definert allerede i høringsdokumentet hvor Plan- og bygningsetaten på side 20 skriver om Barcodes "fortrinn" fremfor den helt tette karré-muren: *"Dette vil kunne gi et bedre uttrykk av bebyggelsen i byens velkjente skål/gryteformede landskap med muligheter for gløtt igjennom i enkelte retninger fra enkelte ståsteder."* Så her står det svart på hvitt i høringsdokumentet at man ikke har mye å vente seg.

Temaet plassering av en høyhusrekke rett foran sjøen i Oslo-amfiet er selvfølgelig det som opprører Oslofolk mest og som har skapt de voldsomme reaksjonene. At dette ikke har gått helt hjem hos flere av våre folkevalgte er skremmende for den sluttbehandlingen Bjørvikasaken nå står over for. I en ordduell mellom Ola Elvestuen og Merete Agerbak-Jensen under Fjordbyseminaret i fjor høst uttalte Agerbak-Jensen, som klart går inn for Barcode i Bjørvika, at for planene om Filipstad kunne hun love at ingen hus skulle bygges så høye at de sperret for utsynet til åsene bak. Det må sies å være ganske tankevekkende at vår folkevalgte byråd for byutvikling kan ha så forskjellig syn på hva som er riktig byplanlegging øst og vest for Akerselva. Temaet var også tydelig fremme under protestaksjonen mot Barcode med uttalelser som at "noe sånt aldri kunne blitt gjennomført på Vestkanten". Her et bilde fra Filipstadplanen, også hentet fra Aftenposten

Som nevnt i innledningen er høringsordningen det riktige demokratiske virkemidlet for å få byens borgere til å få gjort sin mening gjeldende i en byplanprosess. Derfor er det også viktig at våre folkevalgte tar behørig hensyn til dette under sine beslutninger, ellers er det jo ingen vits i å avholde høringer.

Vi ser med spenning frem til den avgjørende reguleringsbehandlingen i februar og ber Oslos skytshelgen St. Hallvard holde seg på plass i Rådhuset for å ta vare på sine innbyggers klare interesser i Bjørvikasaken.

Karsten Sølve Nilsen
Osloborger